

**Kwalitatief Onderzoek naar de Eerste Ervaringen van
Hulpverleners en een Jongere ten Aanzien van de
Perspectiefgerichte Vragenlijst ‘Hoe gaat het met...?’**

Student: Selma Visser (S4038169)

Begeleider: dr. A.G. van Assen

2^e beoordelaar: dr. A.E. Zijlstra

Master Orthopedagogiek

Rijksuniversiteit Groningen

Faculteit der Gedrags- en Maatschappijwetenschappen

5 juli 2024

Aantal woorden: 7983

Abstract

Various instruments are used to measure the effectiveness of youth care. However, these instruments usually focus on behavioral issues, risks and problems while there is a need to use instruments to realize a broader perspective on the client and outcomes.

Samenwerkingsverband Effectieve Jeugdhulp Nederland (SEJN) has developed the perspective-focused questionnaire to realize this desired broader perspective. As the questionnaire was developed recently, this study will investigate whether the questionnaire meets the wishes and needs of caregivers and youngsters, whether any points of improvement are identified and whether the questionnaire offers a broader perspective. The aim was to gain insight into face validity, content validity, usability and manageability of the instrument. Semi-structured interviews with caregivers (n=7) and a young person (n=1) were used to explore initial experiences with the perspective questionnaire. The caregivers and young person are mostly positive about the questionnaire. Although they felt that most of the important areas of life were asked well, caregivers missed the areas of (sexual) violence, partner relationships, sexuality, social media and meaning/religion. They also found some of the questions too unsubtle to obtain useful answers. It is still unclear to what extent the perspective-focused questionnaire can measure the young persons' perspective. Although this study due to the qualitative and exploratory research design has only focused on the face validity, content validity and usability of the instrument, follow-up research can focus on the reliability, construct validity and criterion validity of the instrument through a psychometric study.

Samenvatting

Er worden diverse instrumenten ingezet om de effectiviteit van jeugdhulp te meten. Echter zijn deze instrumenten meestal gericht op de gedragsproblematiek, risico's en problemen terwijl er behoefte is om met instrumenten een breder perspectief op de client en resultaten te realiseren. Het Samenwerkingsverband Effectieve Jeugdhulp Nederland (SEJN) heeft de perspectiefgerichte vragenlijst ontwikkeld om dit gewenste bredere perspectief te kunnen realiseren. Aangezien de vragenlijst recent ontwikkeld is, is aan de hand van huidig onderzoek onderzocht of de vragenlijst aansluit bij de wensen en behoeften van hulpverleners en jongeren, of er verbeterpunten worden gesignaleerd en of de vragenlijst een breder perspectief biedt. Het doel was om inzicht te verkrijgen in de indrukvaliditeit, inhoudsvaliditeit, bruikbaarheid en hanteerbaarheid van het instrument. Aan de hand van semigestructureerde interviews met hulpverleners (n=7) en een jongere (n=1) zijn de eerste ervaringen met de perspectiefgerichte vragenlijst onderzocht. De hulpverleners en jongere zijn overwegend positief over de vragenlijst. Hoewel de meeste belangrijke leefgebieden volgens hen goed worden uitgevraagd, misten hulpverleners de leefgebieden (seksueel) geweld, partnerrelaties, seksualiteit, sociale media en zingeving/religie. Ook vonden ze enkele vraagstellingen te ongenueanceerd om bruikbare antwoorden te verkrijgen. Het is nog onduidelijk in hoeverre de perspectiefgerichte vragenlijst het perspectief van de jongere kan meten. Hoewel huidig onderzoek door het kwalitatieve en verkennende onderzoeksdesign zich alleen gericht heeft op de indrukvaliditeit, inhoudsvaliditeit en bruikbaarheid van het instrument, kan vervolgonderzoek zich door middel van een psychometrisch onderzoek richten op de betrouwbaarheid, constructvaliditeit en criteriumvaliditeit van het instrument.

Inhoudsopgave

Abstract	2
Samenvatting	3
Inhoudsopgave	4
Inleiding	5
Methode.....	9
<i>Onderzoeksdesign</i>	9
<i>Steekproef en Sample</i>	9
<i>Instrument</i>	10
<i>Vragenlijst</i>	10
<i>Interview</i>	10
<i>Procedure</i>	10
<i>Data-analyse</i>	11
Resultaten	12
<i>Vormgeving vragenlijst</i>	13
<i>Inhoud vragenlijst</i>	14
<i>Praktische toepassing</i>	17
Conclusie en discussie.....	18
<i>Sterke en zwakke punten</i>	21
<i>Implicaties voor vervolgonderzoek</i>	22
<i>Praktische aanbevelingen</i>	23
Referenties.....	24
Bijlagen	28
<i>Bijlage 1: Interviewleidraad hulpverlener</i>	28
<i>Bijlage 2: Interviewleidraad jongere</i>	30
<i>Bijlage 3: Introductie pilot concept instrument 'Hoe gaat het met...?'</i>	31
<i>Bijlage 4: Vragenlijst 'Hoe gaat het met...?' jongerenversie</i>	33
<i>Bijlage 5: Vragenlijst 'Hoe gaat het met...?' ouderversie</i>	40

Inleiding

Binnen de jeugdhulp in Nederland spannen een veelheid aan organisaties en personen zich in om een passend aanbod te verzorgen voor kinderen, jongeren en hun gezinnen. Hierbij is er behoefte om inzicht te krijgen in de effectiviteit van de geboden hulp. Meer inzicht krijgen in de effectiviteit van de interventies, zal leiden tot een effectievere praktijk en daarmee betere uitkomsten voor kinderen, jongeren en hun gezinnen (Van Yperen et al., 2017). Bij het evalueren van de effectiviteit van de interventies in de jeugdhulp in Nederland ligt de nadruk vaak op het gebruik van evidence-based methoden (Scholte, 2017; Van Yperen et al., 2017). Door evidence-based te werk te gaan pas je resultaten van wetenschappelijk onderzoek en andere evidentie vanuit de beroepspraktijk toe om de kwaliteit van de ondersteuning, hulp en zorg te verbeteren en de geleverde ondersteuning, hulp en zorg de verantwoordenden (Holsbrink-Engels, 2013).

Veerman & Van Yperen (2007) betogen dat het verzamelen van bewijs voor de effectiviteit van een bepaalde interventie een herhaaldelijk proces is waarbij verschillende niveaus van bewijs worden verzameld. Het eerste niveau betreft het beschrijven van de interventie zelf, waarbij gedetailleerde informatie wordt gegeven over de aard en de uitvoering van de interventie. Dit wordt ondersteund door theoretische principes zoals programmatheorie of veranderingstheorie, wat het tweede niveau van bewijs vormt. Vervolgens worden de uitkomsten van de interventie gemonitord om indicatief bewijs te verzamelen, wat inzicht geeft in mogelijke effecten. Ten slotte wordt er causaal bewijs verzameld om definitieve conclusies te trekken over de effectiviteit van de interventie.

Het monitoren van de resultaten van de jeugdhulp gebeurt aan de hand van drie uitkomsten. Ten eerste, de mate waarin een cliënt eerder dan gepland uit de hulp uitvalt of afvalt. Ten tweede, de mate waarin een cliënt tevreden is over het effect van de geboden hulp en ten derde, de mate waarin de hulp het doel heeft beantwoord (Van Yperen & Gorissen, 2018). Inhoudelijk ligt de meerwaarde van het monitoren van de resultaten van de jeugdhulp vooral in het verkrijgen van inzicht in de voortgang van de hulp en het zorgaanbod (De Jong et al., 2021; Van Yperen & Gorissen, 2018). Daarnaast maakt het monitoren van de resultaten het mogelijk om verantwoording af te leggen voor de taken zoals beschreven in de Jeugdwet (2022). Deze taken omvatten de ondersteuning en hulpverlening aan jeugdigen, het bevorderen van hun deelname aan het maatschappelijk verkeer, en het stimuleren van zelfstandig functioneren. Daarnaast betreft het ondersteuning bij of overname van activiteiten op het gebied van persoonlijke verzorging om een gebrek aan zelfredzaamheid te verhelpen. Door te leren hoe deze taken effectiever kunnen worden uitgevoerd en meer impact kunnen

hebben op de kwaliteit van leven en participatie, kunnen kinderen en gezinnen die jeugdhulp ontvangen beter ondersteund worden. Het is de verwachting dat op termijn deze beweging leidt tot meer impact op maatschappelijk niveau, zoals minder jeugdhulpinzet in het algemeen, minder herhaald beroepen op hulp, minder jeugdcriminaliteit en minder thuiszitters (Friele et al., 2018). Uit onderzoek van Preyde et al. (2011) blijkt dat ambulante jeugdhulp effectief gedrags- en emotionele problemen van jongeren verminderen, het gezinsfunctioneren verbeteren, sociale vaardigheden en relaties met leeftijdsgenoten verbeteren, schoolprestaties verbeteren en risicogedrag zoals drugsmisbruik en delinquentie verminderen.

Binnen de jeugdhulpverlening wordt er met verschillende instrumenten gewerkt om de kwaliteit en effectiviteit van de zorg te meten. Uit onderzoek van Van Assen et al. (2020) blijkt dat bij ambulante jeugdhulp veel van deze instrumenten vooral gericht zijn op het meten van de gedragsproblematiek. Aan het begin van een hulpverleningstraject worden vaak screeningsinstrumenten, zoals vragenlijsten, gebruikt om in kaart te brengen welke problemen een jeugdige heeft, of welke problemen opvoeders ervaren (Top et al., 2018). De jeugdhulpverlening is vaak sterk gefocust op risico's en problemen (Kuiper, 2012; Van Yperen & Gorissen, 2018). Dit kan als begrijpelijk worden beschouwd, aangezien de aanleiding voor een aanmelding vaak zorgen om het kind of de opvoeding zijn. Daarnaast komt het vaak voor dat deze gezinnen op meer vlakken problemen hebben dan uitsluitend bij de opvoeding (Van Yperen & Gorissen, 2018).

Uit onderzoeken blijkt dat de metingen van de effectiviteit van ambulante jeugdhulpprogramma's ook vaak gebaseerd zijn op de mate van gedragsproblematiek (Preyde et al., 2011) terwijl ambulante jeugdhulp expliciet gericht is op het bevorderen van het welzijn en de maatschappelijke participatie van de cliënt op de korte en lange termijn (Lee et al., 2014). Het is van belang dat de monitoring goed aansluit op het doel van de interventie (Movisie, 2016). Bij het meten van de effectiviteit van ambulante jeugdhulpprogramma's zou je daarom inzicht willen verkrijgen in het welzijn en de maatschappelijke participatie van de cliënt na de inzet van de geboden hulp in plaats van enkel in de mate van gedragsproblematiek. De bestaande instrumenten sluiten hier niet op aan.

Bij de jeugdhulpaanbieder Organisatie A wordt de effectiviteit van de hulp gemonitord aan de hand van prestatie-indicatoren. Hierbij worden cliënttevredenheid en uitval in kaart gebracht. Daarnaast wordt de doelrealisatie van interventies gemonitord (Organisatie A, z.d.-b). Hierbij wordt voornamelijk gebruik gemaakt van verschillende vragenlijsten, waaronder bij het begin en einde van het hulpverleningstraject de Child Behavior Checklist (CBCL), Opvoedingsbelasting Vragenlijst (OBVL) en de Youth Self Report (YSR) (Verhulst & Van

der Ende, 2013; Vermulst et al., 2015). Deze instrumenten bevatten probleemgerichte uitkomstenmaten. Daarnaast wordt de Exit-vragenlijst afgenomen wanneer de cliënt uit zorg gaat. Met deze instrumenten kan ingeschat worden welke klachten en symptomen centraal staan bij een cliënt. Daarnaast kunnen deze instrumenten worden ingezet om te meten of de problemen na afloop van de behandeling zijn verminderd én om de cliënttevredenheid vast te leggen (Timmermans, 2011). Mede omdat Organisatie A ook ambulante jeugdhulp biedt, is het echter ook van belang om de focus op positieve factoren te leggen en meer te weten over de kwaliteit van leven van de cliënt en over hoe de cliënt participeert in de maatschappij (Kuiper, 2012; Sonneveld et al., 2019). Uit onderzoek blijkt dat het toepassen van positieve psychologie, waarbij sterke punten en positieve aspecten van individuen benadrukt worden, bevorderend is voor het welzijn van de jongere die jeugdhulp krijgt (Teodorczuk et al., 2019).

Om het leven van de jongere volledig te begrijpen en de kwaliteit van leven van jongeren goed te kunnen meten, is het essentieel om de focus op problemen en risico's uit te breiden naar bredere en meer positieve aspecten (Swerts et al., 2023). Om een breder perspectief op de effectiviteit van interventies te realiseren werkt Organisatie A samen met het Samenwerkingsverband Effectieve Jeugdhulp Nederland (SEJN). Naast het kijken naar probleemafname, doelrealisatie en cliënttevredenheid wil het SEJN beter vastleggen welk betekenisvol resultaat, geuit in positieve en maatschappelijk relevante eindmaten, is bereikt in de ogen van de cliënt of het gezin (SEJN, 2023). Het SEJN streeft ernaar breder te evalueren door meer lange termijn effecten te meten, het effect van trajecten integraal te analyseren in plaats van afzonderlijke interventies en de impact op het gezin als geheel in plaats van uitsluitend op het kind te beoordelen (Berends & Van der Rijken, 2023). Het SEJN wil daarmee bijdragen aan het inzichtelijk maken van de impact van de geleverde jeugdhulp op het leven van de jeugdige en zijn gezin (SEJN, 2023).

Het SEJN heeft een instrument ontwikkeld, een perspectiefgerichte vragenlijst, waarmee maatschappelijke uitkomsten van begeleiding of behandeling mogelijk kunnen worden gemeten. Het doel van deze vragenlijst is om een breder perspectief op de client en de resultaten te krijgen, in plaats van alleen te focussen op de klachten en problematiek van de client. Daarnaast is het doel van de vragenlijst om inzicht te krijgen in welke verbeteringen er worden behaald binnen een hulpverleningstraject (Berends & Van der Rijken, 2023).

De vragenlijst kent twee versies, namelijk: de jongerenversie voor jongeren vanaf 12 jaar (zie Bijlage 4) en een versie voor ouders/verzorgers van kinderen van alle leeftijden (zie Bijlage 5). De vragenlijst bestaat uit vier delen, namelijk: 1) tevredenheid over het leven in het algemeen; 2) tevredenheid over en het functioneren op verschillende leefgebieden; 3)

welke hulp de client heeft ontvangen (nu of in het verleden); en 4) mening over deze vragen. Waarbij delen 1, 2 en 4 door de jongere/ouders ingevuld worden en deel 3 door de hulpverlener op basis van beschikbare gegevens.

Gezien de vragenlijst recent ontwikkeld is, is er nog geen onderzoek gedaan naar de psychometrische eigenschappen van het instrument. Aan de hand van dit pilot onderzoek wordt er onderzocht of de perspectiefgerichte vragenlijst aansluit bij de wensen en behoeften van jongeren en hulpverleners. Om de kwaliteit van een instrument te beoordelen is het van belang om de betrouwbaarheid, validiteit, aanvaardbaarheid, bruikbaarheid en hanteerbaarheid en keuze voor een instrument als criteria mee te nemen (NJI, z.d.-b). Betrouwbaarheid betreft de consistentie van resultaten bij herhaalde metingen en validiteit betreft de mate waarin het instrument meet wat het beoogt te meten. Aanvaardbaarheid is de mate waarin respondenten en betrokkenen de vragenlijst accepteren. Bruikbaarheid verwijst naar de effectiviteit en toepasbaarheid in de praktijk, terwijl hanteerbaarheid de eenvoud van invullen en verwerken betreft (NJI, z.d.-b).

In dit onderzoek zal aan de hand van interviews beoogd worden inzicht te verkrijgen in de indrukvaliditeit, inhoudvaliditeit, bruikbaarheid en hanteerbaarheid van het instrument. Het evalueren van de psychometrische eigenschappen van een nieuw ontwikkeld instrument begint vaak met indrukvaliditeit en inhoudvaliditeit omdat indrukvaliditeit een eerste indicatie geeft of het instrument geschikt lijkt voor de beoogde doelen en inhoudvaliditeit controleert of alle relevante aspecten worden gemeten (Drenth & Sijtsma, 2005). De eerste ervaringen uit de praktijk met de perspectiefgerichte vragenlijst worden onderzocht. Hiermee wordt er beoogd inzicht te krijgen in de indrukvaliditeit van het instrument. Om de indrukvaliditeit en inhoudvaliditeit te onderzoeken is het van belang om eerst te onderzoeken of de vragenlijst aansluit bij de wensen en behoeften van de gebruikers en of er verbeterpunten gesignaleerd worden. Daarnaast wordt er beoogd inzicht te krijgen in de inhoudvaliditeit van het instrument door na te gaan of de vragenlijst alle relevante aspecten omvat om een breder perspectief, kwaliteit van leven en de maatschappelijke participatie te kunnen meten (Van Rooijen & Bartelink, 2010). De onderzoeksvragen die bij huidig onderzoek centraal staan luiden als volgt:

- In hoeverre sluit de perspectiefgerichte vragenlijst aan op de wensen en behoeften van hulpverleners en jongeren?
- In hoeverre zien hulpverleners en jongeren verbeterpunten ten aanzien van de perspectiefgerichte vragenlijst?

- In hoeverre voldoet de perspectiefgerichte vragenlijst aan het doel om met vragenlijsten in de jeugdhulpverlening een breder perspectief op de client en de resultaten van de jeugdhulp te krijgen?

Methode

Onderzoeksdesign

Om inzicht te krijgen in de ervaringen van hulpverleners en jongeren ten aanzien van de perspectiefgerichte vragenlijst, is er een kwalitatief onderzoek uitgevoerd. De data voor dit cross-sectionele onderzoek is verzameld aan de hand van semigestructureerde interviews met ambulante hulpverleners en een jongere om te onderzoeken of de vragenlijst aansluit bij hun wensen en behoeften.

Steekproef en Sample

De doelpopulatie van het onderzoek waren hulpverleners, jongeren en ouders binnen de ambulante jeugdhulpverlening. De wervingspopulatie waren hulpverleners, jongeren en ouders betrokken bij de ambulante zorgmodules ‘Jeugdcoach (JC)’ en ‘Voorbereid op de Toekomst (VT)’ van Organisatie A. De zorgmodule ‘Jeugdcoach’ is voor jongeren vanaf 13 tot 23 jaar die vragen hebben op verschillende leefgebieden, zoals school, de thuissituatie, vrijetijdsbesteding, financiën en vriendschappen en daarbij individuele en praktische begeleiding ontvangen van een hulpverlener. De zorgmodule ‘Voorbereid op de Toekomst’ is een kortdurende individuele training waarbij een jongere vanaf 16 jaar onder begeleiding van een hulpverlener werkt aan een haalbaar toekomstperspectief zoals het zoeken naar een stabiele woonplek, het hebben van inkomen, werk of opleiding en vrijetijdsbesteding en een geschikt netwerk waar de jongere op terug kan vallen (Organisatie A, z.d.-a).

Voor participatie aan het onderzoek was de voorwaarde dat het JC-traject of een VT-traject van de jongere in januari, februari of maart 2024 was gestart en dat de jongere 16 jaar of ouder was. Daarnaast zijn de respondenten alleen geïncludeerd wanneer ze zelf in staat waren om de vragenlijst in te vullen en toestemming te geven voor de verwerking van de data.

De uiteindelijke steekproef omvat acht respondenten, geselecteerd door middel van een gemakssteekproef. De respondenten van het onderzoek waren hulpverleners die een JC-traject of een VT-traject aanbieden aan jongeren binnen Organisatie A en een jongere die één van deze trajecten volgt. Zeven van de negen hulpverleners zijn geïnterviewd. Van de deelnemende hulpverleners ($n = 7$) waren er twee mannen (28,6%) en vijf vrouwen (71,4%). De leeftijd van de hulpverleners varieerde tussen de 23 en 65 jaar met een gemiddelde leeftijd van 52,43 jaar ($SD = 14,30$). De deelnemende jongere ($n=1$) was een meisje van 16 jaar oud.

Instrument

Vragenlijst

De vragenlijst ‘Hoe gaat het met...?’ bestaat uit vier delen (zie Bijlage 4 en 5). Deel 1 gaat over de tevredenheid over het leven in het algemeen. Dit wordt gescoord door een tevredenheidscijfer tussen de 0 tot en met 10 te geven. Deel 2 gaat over de tevredenheid en het functioneren op de leefgebieden: wonen, geld, school, werk, vrije tijd, gezin, mentale gezondheid, lichamelijke gezondheid, middelengebruik, dagelijkse dingen, mensen om jou heen en omgaan met wet- en regelgeving. Deel 2 bestaat in totaal uit 12 vragen. Iedere vraag bestaat uit twee stappen. In stap 1 wordt er gevraagd een tevredenheidscijfer te geven van 0 (helemaal ontevreden) tot 10 (helemaal tevreden). In stap 2 worden er vervolgvragen gesteld waarbij je kunt kiezen wat bij jou van toepassing is óf waarbij je kunt antwoorden met ‘ja’ of ‘nee’. De scores worden niet tot één schaal gevormd, maar alle leefgebieden worden afzonderlijk gescoord. In deel 3 wordt in kaart gebracht welke hulp de jongere heeft ontvangen, nu of in het verleden. Dit kan worden ingevuld door de hulpverlener. Deel 4 gaat over de mening van de jongere en ouder over de vragenlijst. De uitkomsten van de perspectiefgerichte vragenlijst zijn niet als data voor het onderzoek gebruikt.

Interview

De interviews met de deelnemers waren semigestructureerd. De interviews gingen over de eerste ervaringen met de perspectiefgerichte vragenlijst. De interviewleidraad is deels gebaseerd op deel 4 van de vragenlijst (zie Bijlage 1 en 2 voor de interviewleidraad van de hulpverlener en jongere). In de interviews is er onder andere gevraagd naar de bruikbaarheid en vormgeving, zoals het aantal vragen, van het instrument. Ook is er gevraagd naar de mening van de deelnemer over de leefgebieden die in de vragenlijst centraal staan. Verder is er tijdens de interviews gevraagd naar de aansluiting van de nieuwe vragenlijst op de wensen en behoeftes van de deelnemer en op het doel van een breder perspectief op de client en de resultaten van de jeugdhulp. In de interviews met de hulpverleners is er ook gevraagd naar de bruikbaarheid van de vragenlijst in de begeleiding van de cliënt in de praktijk. Alle deelnemers zijn uitsluitend gevraagd naar de perspectiefgerichte vragenlijst als instrument. Tijdens de interviews is niet ingegaan op de inhoud van het hulpverleningstraject van de jongere.

Procedure

Het onderzoek is door de onderzoeker onder de aandacht gebracht bij de hulpverleners die een JC-traject of VT-traject van een jongere begeleiden binnen Organisatie A (zie Bijlage

3 voor de introductie). Tijdens het introduceren van het onderzoek, zijn de hulpverleners gevraagd om schriftelijke toestemming voor deelname aan het onderzoek. De hulpverleners hebben de perspectiefgerichte vragenlijst ingezet bij de JC-trajecten of VT-trajecten van een jongere die vanaf begin januari 2024 zijn gestart. Via de hulpverleners zijn de jongeren die een JC-traject of VT-traject volgen, gevraagd voor deelname aan het onderzoek. Aan de deelnemende jongere is vanwege de leeftijd zelf schriftelijk toestemming gevraagd.

De interviews zijn afgenomen in de periode van maart 2024 tot en met mei 2024 op het kantoor van Organisatie A. De duur van de interviews varieerde tussen de 10 tot 35 minuten. Voorafgaand aan de interviews is er toestemming gevraagd voor audio-opname van het interview en is er aangegeven dat de gegevens gepseudonimiseerd worden. Na toestemming van de deelnemer is het interview opgenomen. De gegevens (audio-opname en transcript) zijn opgeslagen op een beveiligde schijf van de Rijksuniversiteit Groningen en worden na afronding van het onderzoek 10 jaar bewaard. Het onderzoek is geregistreerd bij de ethische commissie van de afdeling Pedagogische Wetenschappen van de Rijksuniversiteit Groningen.

Data-analyse

Voor het analyseren van de data is er gebruik gemaakt van een kwalitatieve inhoudsanalyse (Schreier, 2012). Na het afnemen van de interviews zijn deze door de onderzoeker getranscribeerd. Vervolgens zijn de interviews gecodeerd aan de hand van het programma Atlas.ti. Er is inductief gecodeerd omdat het doel was om specifiek de perspectieven van hulpverleners en jongeren weer te geven, zonder uit te gaan van een bepaalde theorie (Flick, 2018). Bij het inductief coderen zijn er fragmenten gecodeerd met betrekking tot de wensen en behoeften van hulpverleners en jongeren ten aanzien van de vragenlijst, met betrekking tot eventuele verbeterpunten en met betrekking tot het meten van de positieve factoren en de maatschappelijke participatie van de client. Er is eerst open gecodeerd waarbij er codes zijn toegekend aan tekstfragmenten die relevant waren voor het beantwoorden van de onderzoeksvragen. Vervolgens zijn de codes door middel van constant comparison met elkaar vergeleken om overeenkomsten en verschillen te identificeren (Braun & Clarke, 2006). Hieruit bleek dat de codes voornamelijk betrekking hadden op de hoofdthema's 'inhoud vragenlijst', 'vormgeving vragenlijst' en 'praktische toepassing'. Binnen de hoofdthema's zijn er vervolgens verschillende subthema's geïdentificeerd (zie Tabel 1).

Resultaten

De resultaten worden beschreven aan de hand van de drie hoofdthema's die uit de interviews met de hulpverleners naar voren kwamen. De ervaringen met de perspectiefgerichte vragenlijst worden vanuit het perspectief van hulpverleners en een jongere beschreven. Vormgeving vragenlijst, inhoud vragenlijst en praktische toepassing kwamen als hoofdthema's naar voren. In Tabel 1 zijn de hoofdthema's en subthema's weergegeven.

Tabel 1

Thema's Benoemd door Hulpverleners en Jongere over Vormgeving, Inhoud en Praktische Toepassing van de Vragenlijst.

Hoofdthema	Subthema's	Beschrijving
Vormgeving vragenlijst	Tijdsbestek	De ervaringen met betrekking tot het aantal sessies, de duur van afname en het aantal vragen van de vragenlijst.
	Antwoordmogelijkheden	De ervaringen met betrekking tot de antwoordopties van de vragenlijst.
	Vraagstelling	De ervaringen met betrekking tot de begrijpelijkheid van de vragen.
	Gebruiksvriendelijkheid	De ervaringen met betrekking tot de kleur, lengte, digitalisering en de indeling van de verschillende delen van de vragenlijst.
Inhoud vragenlijst	Inhoudelijke aansluiting bij jongere	De ervaringen met betrekking tot de aansluiting van de inhoud van de vragenlijst op de leeftijd en situatie van de jongere.
	Leefgebieden	De ervaringen met betrekking tot de verschillende leefgebieden die centraal staan in de vragenlijst.
	Tevredenheidscijfers	De ervaringen met het geven van een tevredenheidscijfer.
	Breder perspectief	De ervaringen met betrekking tot de mate waarin de vragenlijst focust op het meten van het maatschappelijke functioneren en de positieve factoren van de jongere.
	Overige aspecten	Overige ervaringen met betrekking tot de wensen en behoeften aan vragenlijsten in de jeugdhulpverlening.

Praktische toepassing	Introductie	De ervaringen met betrekking tot het introduceren van de vragenlijst.
	Manier van afname vragenlijst	De ervaringen met betrekking tot het gezamenlijk of zelfstandig invullen van de vragenlijst.
	Moment van afname vragenlijst	De ervaringen met betrekking tot het moment van inzet van de vragenlijst.
	Toegevoegde waarde van de vragenlijst	De ervaringen met betrekking tot de toegevoegde waarde van de vragenlijst.
	Contextfactoren	De ervaringen met betrekking tot het de invloed van contextfactoren op de vragenlijst.
	Aansluiting hulpverleningstraject van de jongere	De ervaringen met betrekking tot de aansluiting van de vragenlijst op het hulpverleningstraject van de jongere.

Vormgeving vragenlijst

Hulpverleners en een jongere benoemen tijdens de interviews diverse aspecten met betrekking tot hun wensen en behoeften ten aanzien van de vormgeving van de vragenlijst. Een belangrijk thema dat naar boven kwam met betrekking tot de wensen en behoeften van hulpverleners en jongeren is het **tijdsbestek** van de vragenlijst. De meeste hulpverleners geven aan dat de vragenlijst vrij vlot in te vullen is, in 1 of 2 sessies. Het tijdsbestek voor het invullen van de vragenlijst varieerde aanzienlijk tussen de hulpverleners (15-120 minuten). Enerzijds vinden hulpverleners (3, 4, 5, 6, 7) het aantal vragen in de vragenlijst gepast omdat alle levensgebieden aan bod komen, terwijl hulpverleners (1,2) anderzijds het aantal vragen veel en uitgebreid vinden voor de jongere. De jongere ervaart het aantal vragen als veel, maar wel goed.

Een ander thema met betrekking tot de wensen en behoeften van hulpverleners en jongeren betreft de **antwoordmogelijkheden** van de vragenlijst. De meeste hulpverleners merken op dat ze behoefte hebben aan meer antwoordopties, concretere maatstaven en een ruimte voor toelichtingen. Met name bij de leefgebieden mentale gezondheid en middelengebruik worden de antwoordopties als te ongenueanceerd ervaren. Bij het leefgebied mentale gezondheid vindt een hulpverlener de twee antwoordopties abstract en suggereert dit te veranderen door open vragen te stellen zoals: “Wat maakte je de afgelopen maand blij? Wat maakte je de afgelopen maand verdrietig? Wat maakte je de afgelopen maand boos?”

(hulpverlener 4). Een andere hulpverlener vindt dat de antwoordopties bij middelengebruik onvoldoende inzicht geven in de frequentie van gebruik en vraagt zich bijvoorbeeld af: “Wat is dan regelmatig voor jou? ... Is dat dan één of twee keer per week?” (hulpverlener 1). Bovendien wordt de behoefte aan een ruimte voor toelichtingen bij de antwoorden door meerdere hulpverleners (1, 4, 5, 7) benadrukt. Verder stellen hulpverleners en de jongere voor om bij de meeste leefgebieden naast de opties ‘ja’ en ‘nee’ de extra antwoordopties 'niet van toepassing' en ‘soms’ toe te voegen. Een hulpverlener (4) geeft bovendien aan de optie ‘netwerkpleeggezin’ bij het leefgebied wonen toe te voegen om onderscheid te maken met een bestandspleeggezin. De jongere suggereert de optie ‘niet meer’ toe te voegen bij het leefgebied mensen om jou heen.

De wensen en behoeften van hulpverleners en de jongere omvatten een duidelijke, overzichtelijke vragenlijst met een begrijpelijke **vraagstelling**. Diverse hulpverleners (1,2,4,6,7) en de jongere geven aan dat de vragenlijst goed begrijpelijk was geformuleerd. Daarentegen sloegen jongeren in enkele gevallen vragen over aangezien de antwoordopties niet passend waren.

De wensen en behoeften van hulpverleners en de jongere ten aanzien van de **gebruiksvriendelijkheid** hebben betrekking op de kleur, lengte, de digitalisering en de indeling van de verschillende delen van de vragenlijst. Hulpverleners en de jongere vinden dat de vragenlijst er goed uitziet en over het algemeen gebruiksvriendelijk en gemakkelijk is. De meeste hulpverleners geven de voorkeur aan een papieren versie boven een digitale. Een verbeterpunt dat door diverse hulpverleners (1, 2, 6, 7) wordt genoemd, is in deel 2 van de vragenlijst het omkeren van stap 1 ‘tevredenheidscijfer geven’ en stap 2 ‘vervolgvragen’, zodat jongeren eerst een beter beeld krijgen voordat ze een score geven. Vergeleken met de vormgeving van andere instrumenten vinden hulpverleners deze vaak positiever. Zo vindt een hulpverlener (2) deze vragenlijst leuker dan de zelfredzaamheidsmatrix (ZRM) vanwege de overzichtelijkheid en het speelse, kleurrijke uiterlijk. Ook wordt deze vragenlijst als korter en minder tijdrovend ervaren in vergelijking met het sociaal competentie model (hulpverlener 2). Daarnaast wordt opgemerkt dat deze vragenlijst, in tegenstelling tot minder gestructureerde instrumenten, helpt om niets te vergeten tijdens de afname (hulpverlener 3).

Inhoud vragenlijst

Hulpverleners en een jongere benoemen tijdens de interviews diverse aspecten met betrekking tot hun wensen en behoeften ten aanzien van de inhoud van de vragenlijst. Een belangrijk thema dat naar voren kwam met betrekking tot de wensen en behoeften van hulpverleners en jongeren is **de inhoudelijke aansluiting van de vragenlijst bij de jongere**.

Over het algemeen geven hulpverleners en de jongere aan dat de vragenlijst goed aansluit bij de jongere. De jongere geeft aan: “Nou ik vind het wel een goede vragenlijst, want het gaat echt over jezelf en school en dat soort dingen, gewoon heel persoonlijk” (jongere, 16 jaar). Diverse hulpverleners (1, 2, 4, 6, 7) geven aan dat de vragenlijst over het algemeen een goed beeld geeft van hoe het met de jongere gaat: “... omdat je alle levensgebieden bij langsgaat met de vragenlijst en je daardoor een goed beeld krijgt van de jongere zijn leven zeg maar en hoe die op bepaalde dingen scoort” (hulpverlener 7). Anderzijds vinden sommige hulpverleners (3, 5) de vragen te algemene en oppervlakkige informatie opleveren, wat betekent dat er aanvullende vragen nodig zijn om een compleet beeld van de situatie van de jongere te krijgen. Bij het leefgebied mentale gezondheid gaven hulpverleners al aan de antwoordopties te ongenueanceerd te vinden. Daarnaast geven hulpverleners aan dat de inhoud van de vragen bij het leefgebied mentale gezondheid veel te beperkt is voor de werkelijke situatie van de jongeren: “Ik denk dat onze jongeren toch wel meer in hun hoofd hebben of aan hun kop hebben eigenlijk dan vooral gelukkig of ongelukkig” (hulpverlener 5). Hulpverleners (3, 4, 5, 7) benoemen dat ze zelf vragen moeten stellen om te achterhalen wat maakt dat de jongere een bepaald cijfer heeft toegekend aan een bepaald leefgebied. Bovendien merken sommige hulpverleners (1, 5, 6, 7) op dat bepaalde vragen niet altijd van toepassing zijn op alle jongeren, afhankelijk van hun leeftijd of omstandigheden. Dit leidt soms tot reacties van jongeren of tot het niet invullen van de desbetreffende vragen of de noodzaak van extra uitleg. Met name bij het leefgebied middelengebruik merken hulpverleners dat deze vragen niet van toepassing zijn bij jongeren rond de 13 jaar en bij jongeren die nog nooit te maken hebben gehad met middelen zoals alcohol en drugs. Wanneer hulpverleners de inhoudelijke aspecten van deze vragenlijst vergelijken met andere instrumenten geven ze uiteenlopende ervaringen aan. Sommige hulpverleners (3, 5) halen meer informatie uit andere instrumenten zoals de risico-inventarisatie. Een andere hulpverlener (4) vindt dat deze vragenlijst meer toegespitst is op de jongere in vergelijking met bijvoorbeeld de Child Behavior Checklist (CBCL).

Een ander thema betreft de wensen en behoeften van hulpverleners en jongeren ten aanzien van de verschillende **leefgebieden** die centraal staan in de vragenlijst. De meeste hulpverleners (1, 2, 3, 5, 7) en de jongere vinden dat de leefgebieden in de vragenlijst over het algemeen compleet zijn. Een aantal hulpverleners merken echter op dat er nog enkele verbeterpunten zijn met betrekking tot de leefgebieden in de vragenlijst om de inhoud van de vragenlijst beter te laten aansluiten bij de jongere. Ten eerste werd het leefgebied dagelijkse dingen niet toepasselijk geacht voor bijna 18-jarige jongeren. Ten tweede gaven enkele

jongeren bij hun hulpverlener aan het concept mentale gezondheid niet goed te begrijpen. Verder hebben jongeren volgens de hulpverleners behoefte aan een onderscheid in harddrugs en softdrugs bij het leefgebied middelengebruik (hulpverlener 1) en een onderscheid tussen dader en slachtoffer bij de tweede vraag van het leefgebied wet- en regelgeving (hulpverlener 6). Ten slotte geven hulpverleners suggesties voor het toevoegen van leefgebieden aan de vragenlijst: “Het zou wel mooi zijn als die ook er tussen staan, zodat het onderwerp ook aan bod komt” (hulpverlener 4). Hulpverleners willen graag de leefgebieden (seksueel) geweld, partnerrelaties, seksualiteit, sociale media en zingeving/religie toevoegen zodat deze leefgebieden, die mogelijk een (steeds grotere) rol spelen in het leven en welzijn van de jongere, ook aan bod komen tijdens het hulpverleningstraject. Zo is een hulpverlener van mening dat er te weinig aandacht is voor seksualiteit binnen organisatie A, maar vindt het belangrijk om als hulpverlener samen met de jongere aandacht te besteden aan het vormen van seksuele ontwikkeling en het aangaan van relaties en dit onderwerp te bespreken met de jongere: “Als wij er niet over beginnen, beginnen zij er vaak ook niet over” (hulpverlener 4). Verder vinden meerdere hulpverleners (1, 2, 4, 7) het belangrijk om het leefgebied sociale media toe te voegen: “Omdat dat een heel belangrijk onderdeel is van de contacten van de jongeren op dit moment” (hulpverlener 1).

De hulpverleners delen ook hun ervaringen met betrekking tot het geven van **tevredenheidscijfers**. De hulpverleners geven aan dat jongeren het geven van een tevredenheidscijfer soms ingewikkeld vinden, zoals bij het leefgebied middelengebruik. Hulpverleners (1, 6) merken op dat de term 'tevredenheidscijfer' weerstand of verwarring kan oproepen omdat het suggereert dat men tevreden moet zijn over iets, terwijl dat niet altijd het geval is. De ervaringen van hulpverleners met het werken met tevredenheidscijfers zijn wisselend. Een hulpverlener (6) geeft aan het lastig te vinden om informatie uit het tevredenheidscijfer te kunnen halen, terwijl een andere hulpverlener (4) juist goed met cijfers kan werken.

Verder delen hulpverleners en de jongere hun ervaringen over de mate waarin de vragenlijst bijdraagt aan een **breder perspectief** op de client en de resultaten van de jeugdhulp. Hulpverleners geven hun mening over de mate waarin de vragenlijst gericht is op het meten van de positieve factoren en het maatschappelijk functioneren van de jongere. De meeste hulpverleners (1, 2, 3, 4, 5, 7) en de jongere waarderen de vragenlijst omdat het helpt een breder perspectief op de jongere te krijgen doordat het niet alleen focust op negatieve factoren, maar ook op positieve factoren. Dit wordt door hulpverleners gezien als een voordeel ten opzichte van andere instrumenten die meer gericht zijn op risico's en problemen.

Echter vinden sommige hulpverleners (4, 5) het lastig om te beoordelen of deze vragenlijst het maatschappelijke functioneren van de jongere kan meten.

Tot slot benoemen hulpverleners nog **overige aspecten** met betrekking tot hun wensen en behoeften ten aanzien van de inhoud van de vragenlijst. Er zijn uiteenlopende meningen over wat centraal moet staan in vragenlijsten binnen de jeugdhulpverlening. Enkele hulpverleners (1, 3) leggen de nadruk op leefgebieden zoals dagbesteding, familie, wonen, en de algehele toestand van de jongere. Daarnaast wordt benadrukt dat de inhoud van de vragenlijst moet aansluiten op de behoeften van de jongere (hulpverlener 7).

Praktische toepassing

Hulpverleners en een jongere benoemen tijdens de interviews diverse aspecten die betrekking hebben op de praktische toepassing van de vragenlijst in de situatie met de jongere. Met betrekking tot de **introductie** van de vragenlijst bij de jongere hebben de meeste hulpverleners (1, 3, 4, 5, 6, 7) aangegeven dat de vragenlijst onderdeel is van een onderzoek en bedoeld is om samen te kijken hoe het met de jongere gaat.

Een belangrijk thema dat naar boven kwam met betrekking tot de wensen en behoeften van hulpverleners en jongeren is de **manier van afname** van de vragenlijst. Een aantal hulpverleners geven aan dat ze de vragenlijst gezamenlijk met de jongere hebben ingevuld. Deze hulpverleners (1, 5, 7) geven de voorkeur aan gezamenlijk invullen om directe ondersteuning en uitleg te kunnen bieden. Andere hulpverleners (2, 3, 4, 6) hebben de jongere de vragenlijst zelfstandig laten invullen, waarna ze de antwoorden hebben besproken. Alle hulpverleners geven aan dat ze tijdens of na het invullen in gesprek zijn gegaan met de jongere over de ingevulde antwoorden.

Een ander belangrijk thema dat naar boven kwam met betrekking tot de wensen en behoeften van hulpverleners en jongeren is het **moment van afname** van de vragenlijst. Het moment waarop de vragenlijst is afgenomen verschilt per hulpverlener. Diverse hulpverleners (6, 7) geven aan de vragenlijst direct bij de start af te nemen, terwijl anderen (2, 4) aangeven na enkele sessies meer gedeelde informatie te hebben. Bovendien benadrukken de meeste hulpverleners (1, 2, 5, 6, 7) dat de vragenlijst de meeste kennis oplevert wanneer deze aan het begin van het proces wordt afgenomen én wanneer je naast een beginmeting ook een eindmeting zou doen om de resultaten van het hulpverleningsproces inzichtelijk te krijgen.

Verder zijn de wensen en behoeften van de hulpverleners ten aanzien van het gebruik van vragenlijsten in de jeugdhulpverlening en **de toegevoegde waarde van deze vragenlijst** wisselend. Sommige hulpverleners (5, 6) vinden vragenlijsten overbodig omdat ze op basis van hun ervaring en gespreksvaardigheden de nodige informatie kunnen verzamelen. Andere

hulpverleners (2, 3, 7) vinden de vragenlijst juist een handig hulpmiddel omdat deze systematisch alle levensgebieden van de jongere doorloopt, wat de kans verkleint dat belangrijke leefgebieden over het hoofd worden gezien.

Een aspect dat volgens de hulpverleners invloed had op de bruikbaarheid en interpreteerbaarheid van de resultaten waren **contextfactoren** zoals een drukke dagplanning, concentratie en vermoeidheid van de jongere. Hulpverleners (1, 3, 5) benadrukken dat de vragenlijst een momentopname is en dat de context altijd in overweging moet worden genomen bij de interpretatie van de antwoorden.

Ten slotte geven alle hulpverleners aan dat de vragenlijst goed **aansluit bij het hulpverleningstraject van de jongere**:

Als er een laag cijfer is, dan weet je oké dit is wel een ding waar we aan kunnen werken. Dus het maakt heel duidelijk je hulpvraag zeg maar of de doelen die je formuleert kan je ook uit deze vragenlijst halen (hulpverlener 7).

Alle hulpverleners geven aan dat de vragenlijst meer informatie over de jongere oplevert. Echter benadrukken ze dat het noodzakelijk is om zelf door te vragen naar de leefgebieden en de antwoorden van de jongeren om diepere inzichten te verkrijgen. De vragenlijst genereert volgens hulpverlener (1, 2, 3, 4, 7) waardevolle informatie en gespreksstof die bruikbaar is in de begeleiding van de jongere. Hulpverleners die de jongere al een tijd begeleiden en de vragenlijst na meerdere afspraken hebben ingezet, merken op dat de informatie uit de vragenlijst, zoals de leefgebieden met lage scores, overeenkomt met de leefgebieden die ze regelmatig bespreken. Volgens meerdere hulpverleners (1, 2, 3, 4, 6, 7) bieden de resultaten van de vragenlijst bovendien aanknopingspunten voor het opstellen van doelen binnen het hulpverleningstraject. Over het algemeen ervaren alle hulpverleners dat jongeren geen problemen hebben met het delen van informatie via de vragenlijst.

Conclusie en discussie

Eerder onderzoek toont aan dat bij de monitoring van evidence-based werken in de jeugdhulpverlening binnen de bestaande instrumenten voornamelijk de nadruk ligt op gedragsproblematiek, risico's en problemen (Van Assen et al., 2020). Het SEJN heeft de perspectiefgerichte vragenlijst ontwikkeld om een breder perspectief op de cliënt en de resultaten te realiseren (SEJN, 2023). Dit onderzoek naar de perspectiefgerichte vragenlijst had als doel om de wensen en behoeften van hulpverleners en jongeren, mogelijke verbeterpunten en de aansluiting op een breder perspectief in kaart te brengen, waarmee de indruksvaliditeit en inhoudsvaliditeit van het instrument werden geëvalueerd. Door de wensen en behoeften van de gebruikers te onderzoeken, is beoogd inzicht te verkrijgen in de

indruksvaliditeit, terwijl met het identificeren van verbeterpunten en het bredere perspectief beoogd is inzicht te verkrijgen in de inhoudsvaliditeit.

Op basis van de interviews kan er geconcludeerd worden dat de vragenlijst grotendeels aansluit bij de wensen en behoeften van hulpverleners en jongeren. De leefgebieden in de vragenlijst dekken volgens de hulpverleners over het algemeen het leven van een jongere goed af, maar de hulpverleners missen nog een aantal leefgebieden en zien onder andere daarin verbeterpunten voor de vragenlijst. Hulpverleners zouden de leefgebieden (seksueel) geweld, partnerrelaties, seksualiteit, sociale media en zingeving/religie aan de vragenlijst willen toevoegen, omdat deze volgens hen ook een belangrijke rol spelen in het leven van de meeste jongeren in de jeugdhulp. Uit eerdere onderzoeken blijkt dat (seksueel) geweld (Felitti et al., 1998), partnerrelaties (Van Zantvliet et al., 2020), seksualiteit (Nikken, 2007) en zingeving (Hoek, 2020) een rol spelen in het leven van jongeren en invloed hebben op de ontwikkeling van de jongere. Ook blijkt uit eerdere onderzoeken dat sociale media een steeds grotere invloed heeft op het leven en het welzijn van jongeren (Healey, 2017). Om een zo volledig mogelijk beeld van de jongere te vormen zou het daarom passend zijn om deze leefgebieden toe te voegen aan de vragenlijst. Enkele antwoordopties sluiten minder goed aan bij de wensen en behoeften van de hulpverleners en jongere. De antwoordopties bij mentale gezondheid en middelengebruik worden als te ongenueanceerd ervaren en geven mogelijk onvoldoende inzicht in het leven van de jongeren op deze leefgebieden. Daarnaast sluit het geven van tevredenheidscijfers minder goed aan bij de wensen en behoeften van de hulpverleners en jongere. Zij zien daarin verbeterpunten voor de vragenlijst. Hulpverleners en de jongere benadrukken de behoefte aan het toevoegen van meer specifieke antwoordopties en concretere maatstaven. Het belang van specifieke antwoordopties en concrete maatstaven blijkt onder andere uit het onderzoek van Lietz (2010). Bovendien wordt door Drenth & Sijtsma (2005) benadrukt dat het van belang is dat vragen in een meetinstrument onderscheidend zijn. Zij stellen dat onderscheidende vragen essentieel zijn voor het nauwkeurig vaststellen van verschillen tussen respondenten, wat de betrouwbaarheid van een test versterkt. Onduidelijke of dubbelzinnige vragen kunnen leiden tot inconsistenties en daarmee de betrouwbaarheid verminderen. Onderscheidende vragen dragen ook bij aan de validiteit door ervoor te zorgen dat de vragen daadwerkelijk meten wat ze beogen te meten en voldoende variatie in antwoorden oproepen om verschillende niveaus van de gemeten eigenschap te identificeren. Daarnaast hebben hulpverleners behoefte aan een ruimte om toelichtingen bij de antwoorden op te kunnen schrijven en geven ze als suggestie om stap 1 'tevredenheidscijfer geven' en stap 2 'vervolgvragen' bij deel 2 van de vragenlijst om te

draaien zodat de jongere eerst een beter beeld krijgt van hun situatie voordat ze een cijfer geven. Deze suggestie is in lijn met de literatuur waaruit blijkt dat het van belang is om vragen in een logische volgorde te plaatsen (Drenth & Sijtsma, 2005). Ook wordt voorgesteld om de term tevredenheidscijfer te heroverwegen omdat de term suggereert dat je tevreden moet zijn over iets, terwijl dat niet altijd het geval is. Onderzoek wijst uit dat het van belang is om geen suggestieve vragen te stellen (Acharya, 2010).

Het is nog onduidelijk in hoeverre de perspectiefgerichte vragenlijst voldoet aan het doel om een breder perspectief op de cliënt en de resultaten van de jeugdhulp te verkrijgen. Om een goed inzicht te krijgen in het leven van jongeren en hun kwaliteit van leven goed te kunnen meten, is het belangrijk om niet alleen te focussen op problemen en risico's, maar ook op bredere en positieve aspecten (Swerts et al., 2023). Positieve psychologie, zoals onderzocht door Teodorczuk et al. (2019), benadrukt de sterke punten en positieve aspecten van individuen, wat bijdraagt aan het welzijn van jongeren. Uit huidig onderzoek blijkt dat de vragenlijst door de diversiteit aan leefgebieden een beeld geeft van de situatie en behoefte van de jongere en zowel de positieve als negatieve factoren belicht. Daarnaast biedt de vragenlijst hulpverleners een gestructureerde manier om informatie te verzamelen over verschillende levensgebieden. Eerder onderzoek toont aan dat de leefgebieden die in deze vragenlijst centraal staan, relevant zijn voor de kwaliteit van leven en de maatschappelijke participatie van jongeren (Van Beuningen & Kloosterman, 2011). Dit suggereert een goede inhoudsvaliditeit van het instrument. De leefgebieden (seksueel geweld (Felitti et al., 1998), partnerrelaties (Van Zantvliet et al., 2020), seksualiteit (Nikken, 2007), sociale media (Healey, 2017) en zingeving (Hoek, 2020) zijn van invloed op het leven en welzijn van jongeren. Deze leefgebieden ontbreken echter nog in de vragenlijst. Deze leefgebieden werden ook door hulpverleners benoemd en mogelijk is dit van belang om een goed perspectief van jongeren te kunnen schetsen. Daarnaast geven hulpverleners aan dat het lastig is om te beoordelen of de vragenlijst de maatschappelijke participatie van de jongere adequaat kan meten. Dit suggereert een lage inhoudsvaliditeit. Mogelijk kan de perspectiefgerichte vragenlijst het perspectief van jongeren nog onvoldoende in kaart brengen.

Uit huidig onderzoek blijkt dat de vraagstelling van de vragenlijst over het algemeen als begrijpelijk werd ervaren. Echter waren sommige vragen voor de jongere onduidelijk. Dit roept de vraag op of de vragenlijst wel voldoet aan de vereisten voor vraagzuiverheid van een meetinstrument (NJI, z.d.-a). Het is van belang dat vragen voor alle respondenten begrijpelijk zijn en door alle respondenten op dezelfde manier geïnterpreteerd worden omdat er anders kans is op vertekening van de uitkomsten (Van Rooijen & Bartelink, 2010). Daarvoor is het

van belang dat de vragen goed aansluiten bij de doelgroep om verwarring en irrelevante antwoorden te voorkomen (Fowler, 2014). Op basis van de eerste indrukken en ervaringen van hulpverleners en jongeren met het instrument vinden ze dat de vragenlijst er goed uitziet en inzicht biedt in hoe het met de jongere gaat. Dit suggereert dat de indrukvaliditeit van het instrument mogelijk hoog is (NJI, z.d.-d). Verder sluiten het tijdsbestek en de gebruiksvriendelijkheid van de vragenlijst goed aan bij de wensen en behoeften van de hulpverleners en jongeren. Dit is overeenkomstig met de verwachtingen aangezien uit eerder onderzoek blijkt dat het van belang is dat een vragenlijst niet te lang (Galesic & Bosnjak, 2009) en visueel aantrekkelijk is (Acharya, 2010). Ten slotte sluit de papierenversie van de vragenlijst goed aan bij de wensen en behoeften van hulpverleners.

Sterke en zwakke punten

Huidig onderzoek heeft meer kennis opgeleverd over de ervaringen met de nieuw ontwikkelde vragenlijst. Sterke punten van huidig onderzoek waren de toegang tot diepgaande kwalitatieve informatie en de aanvullende informatie over de praktische toepassing. Daarnaast is er, ook al is het zeer beperkt, gewerkt met verschillende perspectieven en konden de ervaren hulpverleners waardevolle vergelijkingen met andere instrumenten bieden. Bovendien biedt het onderzoek inzichten in specifieke verbeterpunten van de vragenlijst en leidt de systematische feedback van de respondenten tot gerichte optimalisaties (Streiner et al., 2024). Verder is het voordeel van huidig onderzoek dat een pilotonderzoek vroege testing en bijsturing mogelijk maakt, wat potentiële problemen en inefficiënties aan het licht brengt (Van Teijlingen & Hundley, 2001).

Echter kent het onderzoek ook een aantal inhoudelijke en methodologische beperkingen. Het verkennende en kwalitatieve onderzoeksdesign beperkt uitspraken over de betrouwbaarheid en validiteit (Creswell & Poth, 2016). Ook beïnvloedt de kleine en mogelijk selectieve steekproef de generaliseerbaarheid van het onderzoek (Scheepers et al., 2016). Er is slechts één jongere geïnterviewd, waardoor het perspectief van jongeren beperkt is. Verder bevat de steekproef alleen hulpverleners van de ambulante zorgmodules ‘Jeugdcoach’ en ‘Voorbereid op de Toekomst’ van Organisatie A. De mogelijk sturende en incomplete interviews kunnen bovendien de objectiviteit en compleetheid van de resultaten beïnvloeden (Kvale & Brinkmann, 2009). Ten slotte ontbreekt een dubbele codering waardoor de betrouwbaarheid en objectiviteit van huidig onderzoek beïnvloed kunnen worden en er geen uitspraken over de interbeoordelaarsbetrouwbaarheid kunnen worden gedaan (McAlister et al., 2017).

Implicaties voor vervolgonderzoek

Huidig onderzoek heeft zich aan de hand van interviews voornamelijk gericht op de bruikbaarheid van de vragenlijst, maar voor vervolgonderzoek zou het relevant zijn om onderzoek te doen naar de scores van jongeren op de vragenlijst. Daarnaast zou het voor vervolgonderzoek van belang kunnen zijn om zich te richten op het uitvoeren van een eindmeting en/of follow-up meting van de vragenlijst om te onderzoeken of de perspectiefgerichte vragenlijst inzicht biedt in de resultaten van de hulpverlening en veranderingen bij jongeren (Kazdin, 2021).

Huidig onderzoek heeft de inhoudsvaliditeit en de indrukvaliditeit van het instrument onderzocht, maar niet de betrouwbaarheid en construct- en criteriumvaliditeit van het instrument. Hulpverleners gaven aan dat ze het onduidelijk vonden of de vragenlijst inzicht biedt in de maatschappelijke participatie van jongeren, wat vragen oproept over de mogelijkheid van de vragenlijst om het beoogde construct te meten. Als wordt gesteld dat de vragenlijst de maatschappelijke participatie en het perspectief van jongeren kan meten, zou het instrument aantoonbaar moeten maken dat jongeren die hoog scoren op deze metingen ook daadwerkelijk meer participeren en een beter perspectief hebben. Daarom zou vervolgonderzoek de betrouwbaarheid en construct- en criteriumvaliditeit van de vragenlijst kunnen onderzoeken door middel van psychometrische analyses zoals factoranalyses en betrouwbaarheidanalyses (Drenth & Sijsma, 2005).

Ook is het relevant om in vervolgonderzoek een groter aantal jongeren als respondenten mee te nemen om de generaliseerbaarheid en representativiteit van de resultaten te vergroten (Scheepers et al., 2016). Bovendien zou het perspectief van ouders in vervolgonderzoek meegenomen moeten worden voor een completer beeld van de situatie van de jongere en betere evaluatie van de effectiviteit van de hulpverlening (Hervormingsagenda Jeugd, 2023). Verder zou vervolgonderzoek de vragenlijst binnen verschillende contexten en met diverse subgroepen binnen de jeugdhulp kunnen testen om te bepalen of aanpassingen nodig zijn voor bredere inzetbaarheid. Vervolgonderzoek zou zich ook kunnen richten op hoe de leefgebieden (seksueel) geweld, partnerrelaties, seksualiteit, sociale media en zingeving/religie optimaal gemeten kunnen worden binnen de vragenlijst. Daarnaast dient onderzocht te worden hoe de antwoordopties bij de leefgebieden mentale gezondheid en middelengebruik het best aangepast kunnen worden om deze gebieden nauwkeurig en volledig te meten. Ten slotte zou in vervolgonderzoek ook gebruik gemaakt moeten worden van de interbeoordelaarsbetrouwbaarheid om uitspraken te kunnen doen over de betrouwbaarheid van het onderzoek (McAlister et al., 2017).

Praktische aanbevelingen

Uit dit onderzoek komen verschillende aanbevelingen voor de praktijk naar voren. Ten eerste wordt aanbevolen dat het SEJN de vragenlijst aanpast op basis van de verbeterpunten die uit huidig onderzoek naar voren komen. Gedurende huidig onderzoek zijn er door het SEJN enkele aanpassingen zijn doorgevoerd, zoals het omdraaien van stap 1 ‘tevredenheidscijfer geven’ en stap 2 ‘vervolgvragen’ bij deel 2 van de vragenlijst, het maken van onderscheid tussen dader en slachtoffer bij het leefgebied wet- en regelgeving en het toevoegen van een vraag bij deel 3. Om het instrument verder te optimaliseren wordt aanbevolen om de leefgebieden (seksueel) geweld, partnerrelaties, seksualiteit, sociale media en zingeving/religie in de vragenlijst op te nemen en de antwoordopties bij de leefgebieden mentale gezondheid en middelengebruik aan te passen (Streiner et al., 2024). Voor de consistentie van huidig onderzoek is ervoor gekozen om de eerste versie van de vragenlijst te blijven gebruiken, maar in het vervolg zou de aangepaste versie geïmplementeerd moeten worden.

Indien de vragenlijst gedigitaliseerd wordt, is het aan te bevelen om de mogelijkheid tot een papieren versie te behouden. Dit biedt flexibiliteit in situaties waar digitale middelen niet beschikbaar zijn of waar de voorkeur uitgaat naar papier (De Leeuw, 2005). Verder wordt aanbevolen, indien Organisatie A na het pilotonderzoek besluit de vragenlijst te implementeren, om de vragenlijst als gespreksmiddel in te zetten bij de kennismaking met de cliënt. Dit verzamelt direct waardevolle informatie en voorkomt herhaling van eerder gedeelde informatie. Voor Organisatie A is het ook relevant om vervolgonderzoek te doen naar de informatie die een eindmeting en follow-up meting van de vragenlijst oplevert en om te bepalen op welk momenten en voor welke doelgroepen de vragenlijst nuttige informatie oplevert.

Referenties

- Acharya, B. (2010). *Questionnaire design*. Central Department of population studies, 2-3.
- Berends, I. & Van der Rijken, R. (2023). *Slag één: een eerste uitwerking van het bredere perspectief op betekenisvol resultaat*.
- Braun, V., & Clarke, V. (2006). *Using thematic analysis in psychology*. *Qualitative research in psychology*, 3(2), 77-101.
- Creswell, J. W., & Poth, C. N. (2016). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches*. Sage publications.
- De Jong, K., Conijn, J. M., Gallagher, R. A., Reshetnikova, A. S., Heij, M., & Lutz, M. C. (2021). *Using progress feedback to improve outcomes and reduce drop-out, treatment duration, and deterioration: A multilevel meta-analysis*. *Clinical psychology review*, 85, 102002.
- De Leeuw, D. (2005). *To mix or not to mix data collection modes in surveys*. *Journal of official statistics*, 21(2), 233.
- Drenth, P. J. D., & Sijtsma, K. (2005). *Testtheorie: Inleiding in de theorie van de psychologische test en zijn toepassingen*. Bohn Stafleu Van Loghum.
- Felitti, V. J., Anda, R. F., Nordenberg, D., Williamson, D. F., Spitz, A. M., Edwards, V., & Marks, J. S. (1998). *Relationship of childhood abuse and household dysfunction to many of the leading causes of death in adults: The Adverse Childhood Experiences (ACE) Study*. *American journal of preventive medicine*, 14(4), 245-258.
- Flick, U. (2018). *An introduction to qualitative research (6th ed.)*. SAGE.
- Fowler, F. J. (2014). *Survey Research Methods*. Sage Publications.
- Friele, R. D., Bruning, M. R., Bastiaanssen, I. L. W., De Boer, R., Bucx, A. J. E. H., De Groot, J. F., Pehlivan, T., Rutjes, L., Sondeijker, F., van Yperen, T. A., & Hageraats, R. (2018). *Eerste evaluatie Jeugdwet: na de transitie nu de transformatie*. ZonMW.
- Galesic, M., & Bosnjak, M. (2009). *Effects of questionnaire length on participation and indicators of response quality in a web survey*. *Public opinion quarterly*, 73(2), 349-360.
- Healey, J. (2017). *Social media and young people*. The Spinney Press.
- Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028. (2023). Geraadpleegd op 16 juni 2024, van <https://open.overheid.nl/documenten/addec5d5-279c-40de-b607-7b64e8441602/file>
- Hoek, M. (2020). *Zin in Jeugdhulp. Effect van geestelijke verzorging op jongeren in een behandelverblijf* (Doctoral dissertation).

- Holsbrink-Engels, G. (2013). *Evidentie in de eerstelijns en preventieve jeugdzorg*. Nederlands Tijdschrift voor Evidence Based Practice, 11, 4-8.
- Jeugdwet. (2022). Geraadpleegd op 21 januari 2024, van <https://wetten.overheid.nl/BWBR0034925/2024-01-01#Hoofdstuk4>
- Kazdin, A. E. (2021). *Research design in clinical psychology*. Cambridge University Press.
- Kuiper, E. (2012). *Bevorderen van veerkracht in de jeugdhulpverlening*. Kind & Adolescent Praktijk, 11(3), 134-139.
- Kvale, S., & Brinkmann, S. (2009). *Interviews: Learning the craft of qualitative research interviewing*. sage.
- Lee, B. R., Ebesutani, C., Kolivoski, K. M., Becker, K. D., Lindsey, M. A., Brandt, N. E., Cammack, N., Strieder, F. H., Chorpita, B. F., & Barth, R. P. (2014). *Program and practice elements for placement prevention: a review of interventions and their effectiveness in promoting home-based care*. The American Journal of Orthopsychiatry, 84(3), 244–56. <https://doi.org/10.1037/h0099811>
- Lietz, P. (2010). *Research into Questionnaire Design: A Summary of the Literature*. International Journal of Market Research, 52(2), 249–272. <https://doi.org/10.2501/S147078530920120X>
- McAlister, A. M., Lee, D. M., Ehlert, K. M., Kajfez, R. L., Faber, C. J., & Kennedy, M. S. (2017). *Qualitative coding: An approach to assess inter-rater reliability*. In 2017 ASEE annual conference & exposition.
- Movisie. (2016). *Bouwstenen voor een effectieve sociale interventie – deel 4*. Geraadpleegd op 17 juni, van <https://www.movisie.nl/artikel/bouwstenen-effectieve-sociale-interventie-deel-4>
- Nederlands Jeugdinstituut (NJI). (z.d.-a). *Aanvaardbaarheid van instrumenten*. Geraadpleegd op 18 juni, van <https://www.nji.nl/instrumenten/aanvaardbaarheid>
- Nederlands Jeugdinstituut (NJI). (z.d.-b). *Kwaliteit van instrumenten*. Geraadpleegd op 14 juni 2024, van <https://www.nji.nl/instrumenten/kwaliteit>
- Nederlands Jeugdinstituut (NJI). (z.d.-c). *Monitoren van de resultaten van jeugdhulp*. Geraadpleegd op 16 juni 2024, van <https://www.nji.nl/effectieve-jeugdhulp/monitoren>
- Nederlands Jeugdinstituut (NJI). (z.d.-d). *Validiteit van instrumenten*. Geraadpleegd op 9 juni 2024, van [https://www.nji.nl/instrumenten/validiteit#:~:text=De%20term%20%27inhoudsvaliditeit%27%20\(content,keuze%20uit%20veel%20mogelijke%20vragen.\)](https://www.nji.nl/instrumenten/validiteit#:~:text=De%20term%20%27inhoudsvaliditeit%27%20(content,keuze%20uit%20veel%20mogelijke%20vragen.))

- Nikken, P. (2007). *Jongeren, media en seksualiteit. Hoe media-interesses en-gebruik samenhangen met fantasieën, opvattingen en gedrag*. Nederlands jeugd instituut.
- Organisatie A. (z.d.-a). *Jeugdhulp thuis*. Geraadpleegd op 23 juni 2024, van <https://organisatieA.nl/jeugdhulp-thuis>
- Organisatie A. (z.d.-b). *Richtlijn Werken met prestatie-indicatoren*.
- Preyde, M., Frensch, K., Cameron, G., White, S., Penny, R., & Lazure, K. (2011). *Long-term outcomes of children and youth accessing residential or intensive home-based treatment: three year follow up*. *Journal of Child and Family Studies*, 20(5), 660–668. <https://doi.org/10.1007/s10826-010-9442-z>
- Scheepers, P., Tobi, H., & Boeije, H. (2016). *Onderzoeksmethoden* (Negende druk). Boom.
- Scholte, R. (2017). *The effectiveness of youth care: getting the right fit*. *Kind en adolescent*, 38, 91-107.
- Schreier, M. (2012). *Qualitative content analysis in practice*. *Qualitative content analysis in practice*, 1-280.
- SEJN (2023). *Maatschappelijke impact*. Geraadpleegd op 8 februari 2024, van <https://www.sejn.nl/maatschappelijke-impact/>
- Sonneveld, J., Metz, J., & Manders, W. (2019). *De preventieve kracht van het jongerenwerk. bijdrage aan de transformatiedoelen van de Jeugdwet*. Hogeschool van Amsterdam, Lectoraat Youth Spot.
- Streiner, D. L., Norman, G. R., & Cairney, J. (2024). *Health measurement scales: a practical guide to their development and use*. Oxford university press.
- Swerts, C., Lombardi, M., Gómez, L. E., Verlet, D., Debeer, D., De Maeyer, J., & Vanderplasschen, W. (2023). *A tool for assessing the quality of life of adolescents in youth care: Psychometric properties of the QOLYSS*. *Psychosocial Intervention*, 32(1), 21.
- Teodorczuk, K., Guse, T., & du Plessis, G. A. (2019). *The effect of positive psychology interventions on hope and well-being of adolescents living in a child and youth care centre*. *British Journal of Guidance and Counselling*, 47(2), 234–245. <https://doi.org/10.1080/03069885.2018.1504880>
- Timmermans, A. A. M. (2011). *Probleemreductie en cliënttevredenheid in de jeugdzorg (Master's thesis)*.
- Top, M., Boendermaker, L., & Rolink, P. (2018). *Betekenisvolle metingen: zinvol werken met meetinstrumenten in de praktijk van de jeugdhulp en jeugdbescherming*.

- Van Assen, A. G., Knot-Dickscheit, J. J., Post, W. W., & Grietens, H. H. (2020). *Home-visiting interventions for families with complex and multiple problems: A systematic review and meta-analysis of out-of-home placement and child outcomes*. *Children and Youth Services Review*, 114, 104994.
- Van Beuningen, J., & Kloosterman, R. (2011). *Subjectieve welzijn: welke factoren spelen een rol?*
- Van Rooijen, K., Bartelink, C. (2010). *Gebruik van instrumenten in de praktijk*.
- Van Teijlingen, E., & Hundley, V. (2001). *The importance of pilot studies*. *Social research update*, (35), 1-4.
- Van Yperen, T. A., Veerman, J. A., Bijl, B. (2017). *Zicht op effectiviteit: handboek voor resultaatgerichte ontwikkeling van interventies in de jeugdsector (Nieuwe, volledig herziene en geactualiseerde editie)*. Lemniscaat.
- Van Yperen, T., & Gorissen, W. (2018). *Opkomen voor een effectievere jeugdhulp. Echt doen wat nodig is: Pleidooi voor kleinschalige effectieve hulp*, 89-100.
- Van Zantvliet, P. I., Ivanova, K., & Verbakel, E. (2020). *Adolescents' involvement in romantic relationships and problem behavior: The moderating effect of peer norms*. *Youth & Society*, 52(4), 574-591.
- Veerman, J. W., & van Yperen, T. A. (2007). *Degrees of freedom and degrees of certainty: A developmental model for the establishment of evidence-based youth care*. *Evaluation and program planning*, 30(2), 212-221.
- Verhulst, F.C., & Van der Ende, J. (2013). *Handleiding ASEBA-Vragenlijsten voor leeftijden 6 t/m 18 jaar: CBCL/6-18, YSR en TRF*. Rotterdam: ASEBA Nederland.
- Vermulst, A., Kroes, G., De Meyer, R., Nguyen, L., Veerman, J.W. (2015). *Handleiding Opvoedingsbelastingvragenlijst*. Nijmegen: Praktikon.

Bijlagen

Bijlage 1: Interviewleidraad hulpverlener

Introductie:

Je hebt recent de vragenlijst ‘Hoe gaat het met...?’ afgenomen bij een jongere/ouder. Aangezien deze vragenlijst nieuw ontwikkeld is, ben ik benieuwd naar de eerste ervaringen ten aanzien van deze vragenlijst. Mijn vraag is allereerst of je akkoord bent met dat ik je een aantal vragen stel m.b.t. jouw ervaringen met de vragenlijst en dat ik dit opneem? Alle gegevens zullen worden gepseudonimiseerd.

Vragen:

Casus-gericht

- Op welke manier heb je de vragenlijst afgenomen bij de jongere/ouder?
 - Samen met cliënt ingevuld of het instrument zelf laten invullen?
 - Heb je het ingevulde instrument met de cliënt besproken?
- Hoe heb je het afnemen van de vragenlijst ‘Hoe gaat het met...?’ ervaren?
- Wat zijn je eerste ervaringen met het afnemen van de vragenlijst ‘Hoe gaat het met...?’ bij de jongere/ouder?

Gerichte vragen

- Hoe denk je over het aantal vragen in de vragenlijst?
- Hoelang duurde het invullen van de vragenlijst?
- Hoe denk je dat het voor de jongere was om de informatie met jou te delen?
- Wat vind je van de leefgebieden waarnaar wordt gevraagd in de vragenlijst?
 - Welke belangrijke leefgebieden waarvan je vindt dat we daar naar moeten vragen missen er eventueel nog? Of welke leefgebieden zijn misschien overbodig?
- Hoe denk je over de gebruiksvriendelijkheid van de vragenlijst?
 - Hoe zou deze eventueel nog verbeterd kunnen worden?
- In hoeverre sluit de vragenlijst aan bij de begeleiding die je biedt aan de jongere?
- In hoeverre kun je de antwoorden die de jongere/ouder geeft bij de vragenlijst gebruiken in de begeleiding van de jongere?
- In hoeverre kun je a.d.h.v. de vragenlijst gemakkelijk doelen opstellen voor het hulpverleningstraject van de jongere?
- Welke uitkomsten vind je dat van belang (kunnen) zijn?

Overkoepelende vragen

- Wat vind jij belangrijk wat er centraal moet staan in vragenlijsten in de jeugdhulpverlening?
- Aan welke behoeften zou een vragenlijst in de jeugdhulpverlening volgens jou moeten voldoen?
- In hoeverre sluit deze vragenlijst aan bij jouw behoeftes?
- Hoe denk je over hoe de vragenlijst aansluit op de behoeftes: positievere, maatschappelijke uitkomstmaten?

- Heb je verder nog ideeën over hoe we dit instrument kunnen verbeteren?

Bijlage 2: Interviewleidraad jongere

Introductie:

Je hebt recent de vragenlijst ‘Hoe gaat het met jou?’ ingevuld. Aangezien deze vragenlijst nieuw ontwikkeld is, ben ik benieuwd naar de eerste ervaringen ten aanzien van deze vragenlijst. Mijn vraag is allereerst of je akkoord bent met dat ik je een aantal vragen stel m.b.t. jouw ervaringen met de vragenlijst en dat ik dit opneem? Alle gegevens zullen worden gepseudonimiseerd.

Vragen:

Casus-gericht

- Wat zijn je eerste ervaringen met de vragenlijst ‘Hoe gaat het met jou?’?
Of
- Hoe heb je het invullen van de vragenlijst ervaren?

Gerichte vragen

- Hoe denk je over het aantal vragen in de vragenlijst?
- Hoe lang duurde het invullen van de vragenlijst?
- Hoe vond je het om de informatie te delen met de hulpverlener?
- Wat vind je van de leefgebieden waarnaar wordt gevraagd in de vragenlijst?
→ Welke belangrijke leefgebieden waarvan je vindt dat we daar naar moeten vragen missen er eventueel nog? Of welke leefgebieden zijn misschien overbodig?
- Hoe denk je over de gebruiksvriendelijkheid van de vragenlijst?
→ Hoe zou deze eventueel nog verbeterd kunnen worden?
- Op welke manier zou de vragenlijst iets kunnen bijdragen aan de hulp die je van de jeugdcoach krijgt?

Overkoepelende vragen

- Als je deze vragenlijst vergelijkt met andere vragenlijsten, hoe vind je dan deze vragenlijst?
- Wat vind jij belangrijk wat er centraal moet staan in vragenlijsten in de jeugdhulpverlening?
- Hoe vind je dat de vragenlijst aansluit bij jou behoeftes?
- Hoe denk je over hoe de vragenlijst aansluit op de behoeftes: positievere, maatschappelijke uitkomstmaten?
- Heb je verder nog ideeën over hoe we dit instrument of de manier waarop we hierover met jou praten kunnen verbeteren?

Bijlage 3: Introductie pilot concept instrument ‘Hoe gaat het met...?’

Introductie pilot concept instrument ‘Hoe gaat het met...?’

Beste collega's,

Samen met een groot aantal andere organisaties voor jeugd- en gezinshulp en enkele kennis- en onderzoeksorganisaties vormen we het netwerk SEJN. SEJN staat voor Samenwerkingsverband Effectieve Jeugdhulp Nederland. We hebben de afgelopen maanden in de SEJN-werkgroep ‘betekenisvol resultaat’ gewerkt aan een instrument waarmee we maatschappelijke uitkomsten van begeleiding of behandeling kunnen meten.

Binnen onze organisaties hebben wij al instrumenten waarmee we kunnen inschatten welke klachten of symptomen centraal staan bij een cliënt, waarmee we kunnen meten of de problemen na afloop van de behandeling zijn verminderd én waarmee we de tevredenheid van kinderen (12-plus), jongeren en ouders over de hulp kunnen vastleggen. Wij vinden het echter ook belangrijk om meer te weten over de **kwaliteit van leven** van de cliënt en over hoe het kind of de jongere **participeert in de maatschappij**. We weten uit onderzoek dat praten over en werken aan die factoren bijdraagt aan het bereiken van betere resultaten in de jeugdhulp. Dit doen we dan in samenhang met de methodieken en hulpvormen die al we inzetten. Door hier zowel bij start, tijdens de behandeling, bij afsluiting en na een tijdje naar te vragen krijgen we ook beter zicht op de impact die de behandeling heeft op het dagelijks leven van de cliënt. Het kan dus ook helpend zijn bij de uitdaging om aan te tonen wat de kwaliteit van onze hulpverlening is.

Kortom, we willen betekenisvolle resultaten meten en deze meting benutten in 1) de begeleiding of behandeling van onze cliënten om te komen tot meer effectieve hulp, én 2) het verkrijgen van zicht op de maatschappelijke resultaten van de jeugdhulp.

De werkgroep heeft de afgelopen maanden het instrument ‘Hoe gaat het met...’ ontwikkeld. Met dit instrument meten we ‘tevredenheid’ over het leven en over participeren in de samenleving, op twaalf leefgebieden. Dit zijn leefgebieden zoals school en wonen, mentale gezondheid en middelengebruik, vrije tijd en mensen om je heen. Dit instrument is gemaakt op basis van verschillende onderzoeken en meetinstrumenten, zoals de ZRM. Er is goed over de inhoud nagedacht. Vervolgens geeft de toepassing ervan in de praktijk zicht op of we met het instrument de juiste vragen stellen en in hoeverre de antwoorden te gebruiken zijn in de begeleiding of behandeling. Daarom willen negen SEJN-organisaties, waaronder onze organisatie, het instrument de komende twee maanden in de praktijk uitproberen. Dat doet Organisatie A bij cliënten die vanaf nu starten met de modules Jeugdcoach en Vertrek Training. Daarnaast neemt stagiaire Selma Visser dit instrument en jullie ervaringen mee in haar masterscriptie Orthopedagogiek.

Het is een instrument dat de jongere of ouder zelfstandig kan invullen, maar die meer waarde krijgt wanneer je ter plekke of op een later moment het gesprek voert over de antwoorden. Idealiter vult de cliënt het instrument meermaals in, op verschillende momenten; tijdens of kort na de intake, dus bij start van de hulp, desgewenst tussentijds, zeker ook weer bij de afronding van de hulp en liefst ook op een later contactmoment (follow up, nazorgcontact of ...). We verwachten meerwaarde voor alle betrokkenen; het kind, de jongere, de ouder die nadenkt over de thema's in het instrument, de hulpverlener die het gesprek voert, de organisatie en het netwerk van organisaties (SEJN).

Het instrument bestaat uit vier delen:

- Deel 1 is kort: de maximaal twee vragen gaan over de tevredenheid over het leven in het algemeen (rapportcijfer).
- In deel 2 komen de twaalf hiervoor genoemde leefgebieden aan bod. Let op: er zijn twee versies van het instrument beschikbaar, namelijk een korte versie en een volledige versie. Wij gaan werken met de volledige versie.

In de [volledige versie](#) van het instrument ('versie Volledig') zit in deel 2 voor ieder van de twaalf vragen de optie van enkele verdiepende vragen die zicht geven op het functioneren op de twaalf leefgebieden. Deze vragen bieden meer inzicht en zullen grotendeels al wel naar voren komen in het gesprek met de cliënt. Of je die laat invullen, of zelf invult tijdens het gesprek mag je zelf weten.

- In deel 3 wordt kort in kaart gebracht welke hulp het kind, de jongere of ouder heeft ontvangen, nu of in het verleden. Dat wat geregistreerd is in het dossier, vul je als hulpverlener in.
- Deel 4: Of het kind, de jongere en/of ouder een of meer vragen mist, of had willen beantwoorden, is ook interessant. Net als de vraag wat men vond van dit instrument, of men ideeën heeft voor de vorm, inhoud etc. Hiermee sluiten we het instrument af. Dit is belangrijke informatie om het instrument te kunnen verbeteren en je achterhaalt of er nog andere zaken zijn die voor de jongere en/of ouder van belang zijn.

Nadat wij en andere organisaties het instrument elk uitgeprobeerd hebben, bespreken we de ervaringen en reacties in de SEJN-werkgroep 'betekenisvol resultaat. Om zo tot een binnen de jeugd- en gezinshulp breed in te zetten instrument te komen. Een instrument waarmee we het gesprek met kinderen, jongeren en ouders verbreden naar de maatschappelijke thema's, voor zover we die nu nog niet of niet allemaal bespreken en vastleggen én waarmee we als organisatie en als netwerk ook maatschappelijke effecten willen meten. De inzichten willen we in de toekomst gebruiken om ons werk te verbeteren, zowel als organisatie en als maatschappelijk netwerk; lokaal, regionaal en landelijk.

Bijlage 4: Vragenlijst ‘Hoe gaat het met...?’ jongerenversie

Hoe gaat het met jou? (jongerenversie volledig)

Je ontvangt momenteel hulp of gaat daar bijna mee beginnen. We willen graag leren over hoe het nu met je gaat. Zo weten we beter hoe we je kunnen helpen én (na een tijdje) of onze hulp heeft geholpen. Daarom vragen wij je deze lijst in te vullen. Jouw hulpverlener gaat graag met je in gesprek over jouw antwoorden.

Algemene informatie

Wat is je naam?	
Invuldatum	
Invulmoment	☐ Bij start behandeling/begeleiding ☐ Tijdens behandeling/begeleiding ☐ Bij afsluiting behandeling/begeleiding
Hoe oud ben je (in jaren)?	
Wat is jouw genderidentiteit?	☐ Mannelijk ☐ Vrouwelijk ☐ Non-binair ☐ Wil ik liever niet zeggen

Deel 1 – Tevredenheid over het leven in het algemeen

In deel 1 van deze lijst vragen we je een tevredenheidscijfer te geven voor jouw leven.

Welk cijfer geef jij je leven op dit moment?

Antwoordcategorieën: Score van 0 tot en met 10. De 10 betekent ‘het beste leven dat je je kunt voorstellen’. De 0 betekent ‘het slechtste leven dat je je kunt voorstellen’.

Tevredenheidscijfer =

Deel 2 – Hoe gaat het op verschillende leefgebieden?

In deel 2 van deze lijst geef je voor twaalf leefgebieden een tevredenheidsscore. Voor ieder gebied worden nog een paar extra vragen gesteld zodat we een beter beeld hebben van hoe het met je gaat op dit gebied.

Leefgebied	Stap 1. Hoe tevreden ben je over dit leefgebied?	Stap 2. Vul de vervolgvragen voor dit leefgebied in	
Wonen	Hoe tevreden ben je over de plek waar je nu woont? <i>Van 0 (helemaal ontevreden) tot 10 (helemaal tevreden)</i> Mijn tevredenheidscijfer = (schrijf op)	Waar woon of verblijf je op dit moment? <ul style="list-style-type: none"> ☐ Bij één van mijn ouders ☐ Bij allebei mijn ouders ☐ Bij familie, anders dan bij mijn ouders ☐ In een pleeggezin of gezinshuis ☐ In een instelling ☐ Zelfstandig - alleen ☐ Zelfstandig - samen met partner ☐ Zelfstandig - met een vriend of huisgenoot ☐ Ik heb geen vaste woonplek (dak- thuisloos) ☐ Anders; ik woon namelijk:..... 	
Geld	Hoe tevreden ben je over jouw geld-situatie? <i>Van 0 (helemaal ontevreden) tot 10 (helemaal tevreden)</i> Mijn tevredenheidscijfer = (schrijf op)	Wat is bij jou van toepassing? <ul style="list-style-type: none"> → Ik krijg zak- of kleedgeld → Ik heb inkomen uit klusjes of een (bij)baan → Ik krijg een uitkering → Ik beschik over mijn eigen geld → Ik kom maandelijks geld tekort → Ik heb schulden 	☐ Ja ☐ Nee ☐ Ja ☐ Nee ☐ Ja ☐ Nee ☐ Ja ☐ Nee ☐ Ja ☐ Nee ☐ Ja ☐ Nee
School	Hoe tevreden ben je over je situatie op het gebied school? <i>Van 0 (helemaal ontevreden) tot 10 (helemaal tevreden)</i> Mijn tevredenheidscijfer = (schrijf op)	Volg je momenteel een opleiding/ga je naar school? <ul style="list-style-type: none"> ☐ Ja, (speciaal) basisonderwijs ☐ Ja, PraktijkOnderwijs (PrO) ☐ Ja, VMBO kader-basis ☐ Ja, VMBO gemengde of theoretische leerweg ☐ Ja, havo/vwo ☐ Ja, Middelbaar BeroepsOnderwijs (MBO) ☐ Ja, Hoger BeroepsOnderwijs / Universiteit ☐ Nee, maar wel op zoek of ingeschreven ☐ Nee 	

Leefgebied	Stap 1. Hoe tevreden ben je over dit leefgebied?	Stap 2. Vul de vervolgvragen voor dit leefgebied in	
Gezin	Hoe tevreden ben je over contact en steun van je gezin? <i>Van 0 (helemaal ontevreden) tot 10 (helemaal tevreden)</i> Mijn tevredenheidscijfer = (schrijf op)	Kies alles wat klopt over jouw gezin → Ik heb goed contact met mijn gezin → In mijn gezin praten we met elkaar, ook over moeilijke dingen → Ik voel me veilig thuis bij mijn gezin → Mijn gezin geeft steun en hulp wanneer ik dat nodig heb → Er is bij mij thuis sprake van geweld en onveiligheid ☐ Ja ☐ Nee ☐ Ja ☐ Nee ☐ Ja ☐ Nee ☐ Ja ☐ Nee ☐ Ja ☐ Nee	
Mentale gezondheid	Hoe tevreden ben je over je mentale gezondheid? <i>Van 0 (helemaal ontevreden) tot 10 (helemaal tevreden)</i> Mijn tevredenheidscijfer = (schrijf op)	Hoe voel jij je de afgelopen maand? Kies steeds uit de volgende twee opties: ☐ Vooral gelukkig of ☐ Vooral ongelukkig ☐ Vooral rustig of ☐ Vooral onrustig ☐ Vooral veilig of ☐ Vooral onveilig → Maak je je zorgen over de toekomst? ☐ Ja ☐ Nee	
Lichamelijke gezondheid	Hoe tevreden ben je over je lichamelijke gezondheid? <i>Van 0 (helemaal ontevreden) tot 10 (helemaal tevreden)</i> Mijn tevredenheidscijfer = (schrijf op)	Wat geldt voor jou? (denk hierbij aan hoe het voor jouw was in de afgelopen maand) → Ik slaap lekker → Ik eet gezond → Ik sport en beweeg → Ik heb een gezond gewicht → Ik heb energie → Ik ben lichamenlijk gezond (zonder pijn of klachten) → Ik ben blij met mijn uiterlijk ☐ Ja ☐ Nee ☐ Ja ☐ Nee ☐ Ja ☐ Nee ☐ Ja ☐ Nee ☐ Ja ☐ Nee ☐ Ja ☐ Nee ☐ Ja ☐ Nee	
Middelengebruik	Hoe tevreden ben je over je middelengebruik? <i>Van 0 (helemaal ontevreden) tot 10 (helemaal tevreden)</i> Mijn tevredenheidscijfer = (schrijf op)	Wat geldt voor jou? → Gebruik je alcohol? ☐ Nooit ☐ Soms ☐ Regelmatig ☐ (Bijna) elke dag → Gebruik je drugs? ☐ Nooit ☐ Soms ☐ Regelmatig ☐ (Bijna) elke dag → Rook/vape je? ☐ Nooit ☐ Soms ☐ Regelmatig ☐ (Bijna) elke dag → Game je? ☐ Nooit ☐ Soms ☐ Regelmatig ☐ (Bijna) elke dag → Gok je? ☐ Nooit ☐ Soms ☐ Regelmatig ☐ (Bijna) elke dag	

		<p>→ Kom je wel eens in de problemen door de mensen met wie je omgaat?</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Nooit ○ Soms ○ Vaak 	
Leefgebied	Stap 1. Hoe tevreden ben je over dit leefgebied?	Stap 2. Vul de vervolgvragen voor dit leefgebied in	
Omgaan met wet- en regelgeving	<p>Hoe tevreden ben je over jezelf op dit gebied? <i>Van 0 (helemaal ontevreden) tot 10 (helemaal tevreden)</i></p> <p>Mijn tevredenheidscijfer = (schrijf op)</p>	<p>Wat klopt voor jou?</p> <p>→ Ik heb nooit contact (gehad) met politie of justitie</p> <p>→ Ik heb in de afgelopen zes maanden contact gehad met de politie</p> <p>→ Ik ben in de afgelopen zes maanden slachtoffer geweest van een misdrijf</p>	<p>☐ Ja ☐ Nee</p> <p>☐ Ja ☐ Nee</p> <p>☐ Ja ☐ Nee</p>

Deel 3 – Over hulp (nu of in het verleden)

In Deel 3 van het instrument vragen we naar het soort hulp dat je nu krijgt. Jouw hulpverlener kan deze vraag voor jou beantwoorden.

Welk type (professionele) hulp ontvang je momenteel?

- Jeugdhulp ambulant – ik krijg hulp terwijl ik thuis woon
- Jeugdhulp crisis – ik ben tijdelijk (max. 2 maanden) op een groep waar ik hulp krijg
- Jeugdhulp dagbehandeling – ik ga overdag meerdere uren naar een behandelgroep
- Jeugdhulp met verblijf – ik woon voorlopig op een groep of in een pleeggezin
- Anders, namelijk.....

Deel 4 – Jouw mening over deze vragen

Met dit instrument proberen we beter te begrijpen hoe het met jou gaat. Door verder te kijken dan alleen naar jouw klachten. Dit instrument is nog in ontwikkeling. We willen deze graag beter maken als dat nodig is. Daarom willen we jouw mening vragen over dit instrument.

Vind je de vragen makkelijk te beantwoorden?

Ja Nee

Zo nee, welke leefgebieden of vragen vond je minder makkelijk in te vullen en waarom?

Mis je belangrijke onderwerpen waarvan je vindt dat we daar naar moeten vragen?

Ja Nee

Zo ja, waar zouden we nog naar moeten vragen?.....

Heb je verder nog ideeën over hoe we dit instrument of de manier waarop we hierover met jou praten kunnen verbeteren?

Bijlage 5: Vragenlijst ‘Hoe gaat het met...?’ ouderversie

Hoe gaat het met uw kind? (ouderversie volledig)

Uw kind ontvangt momenteel hulp of gaat daar bijna mee beginnen. We willen graag leren over hoe het nu met uw kind gaat, zodat we beter weten hoe we kunnen helpen én (na een tijdje) of onze hulp heeft geholpen. Daarom vragen wij u deze lijst in te vullen. De hulpverlener van uw kind gaat graag met u in gesprek over uw antwoorden.

Algemene informatie

Wat is de naam van uw kind?	
Invuldatum	
Invulmoment	☐ Bij start behandeling/begeleiding ☐ Tijdens behandeling/begeleiding ☐ Bij afsluiting behandeling/begeleiding
Hoe oud is uw kind (in jaren)?	
Wat is de genderidentiteit van uw kind?	☐ Mannelijk ☐ Vrouwelijk ☐ Non-binair ☐ Wil ik liever niet zeggen

Deel 1 – Tevredenheid over het leven in het algemeen

In deel 1 van deze lijst geeft u tevredenheidscijfer voor het leven van uw kind, zoals u denkt dat uw kind het beoordeelt én zoals u zelf het leven van uw kind beoordeelt.

Welk cijfer denkt u dat uw kind momenteel aan zijn/haar leven geeft?

Antwoordcategorieën: Score van 0 tot en met 10. De 10 betekent ‘het beste leven dat je je kunt voorstellen’. De 0 betekent ‘het slechtste leven dat je je kunt voorstellen’.

Tevredenheidscijfer =

Welk cijfer geeft u het leven van uw kind op dit moment?

Antwoordcategorieën: Score van 0 tot en met 10. De 10 betekent ‘het beste leven dat je je kunt voorstellen’. De 0 betekent ‘het slechtste leven dat je je kunt voorstellen’.

Tevredenheidscijfer =

Deel 2 – Hoe gaat het op verschillende leefgebieden?

In deel 2 van deze lijst geeft u voor 12 leefgebieden een tevredenheidsscore. Voor ieder gebied worden nog een paar extra vragen gesteld zodat we een beter beeld hebben van hoe het met uw kind gaat op dit gebied.

Leefgebied	Stap 1. Hoe tevreden ben u over waar uw kind staat op dit leefgebied?	Stap 2. Vul de vervolgvragen voor dit leefgebied in	
Wonen	Hoe tevreden bent u over de plek waar uw kind nu woont? <i>Van 0 (helemaal ontevreden) tot 10 (helemaal tevreden)</i> Mijn tevredenheidscijfer = (schrijf op)	Waar woont of verblijft uw kind op dit moment? <ul style="list-style-type: none"> ☐ Bij één van de ouders ☐ Bij allebei de ouders ☐ Bij familie, anders dan bij ons als ouders ☐ In een pleeggezin of gezinshuis ☐ In een instelling ☐ Zelfstandig - alleen ☐ Zelfstandig - samen met partner ☐ Zelfstandig - met een vriend of huisgenoot ☐ Heeft geen vaste woonplek (dak- thuisloos) ☐ Anders; mijn kind woont namelijk:..... 	
Geld	Hoe tevreden bent u over de geld-situatie van uw kind? <i>Van 0 (helemaal ontevreden) tot 10 (helemaal tevreden)</i> Mijn tevredenheidscijfer = (schrijf op)	Wat is bij uw kind van toepassing? <ul style="list-style-type: none"> → Mijn kind krijgt zak- of kleedgeld → Mijn kind heeft inkomen uit klusjes of een (bij)baan → Mijn kind krijgt een uitkering → Mijn kind beschikt over het eigen geld → Mijn kind komt maandelijks geld tekort → Mijn kind heeft schulden 	☐ Ja ☐ Nee ☐ Ja ☐ Nee ☐ Ja ☐ Nee ☐ Ja ☐ Nee ☐ Ja ☐ Nee ☐ Ja ☐ Nee
School	Hoe tevreden bent u over de situatie op het gebied school van uw kind? <i>Van 0 (helemaal ontevreden) tot 10 (helemaal tevreden)</i> Mijn tevredenheidscijfer = (schrijf op)	Volgt uw kind momenteel een opleiding? <ul style="list-style-type: none"> ☐ Ja, (speciaal) basisonderwijs ☐ Ja, Praktijkonderwijs (PrO) ☐ Ja, VMBO kader-basis ☐ Ja, VMBO gemengde of theoretische leerweg ☐ Ja, havo/vwo ☐ Ja, Middelbaar BeroepsOnderwijs (MBO) ☐ Ja, Hoger BeroepsoOnderwijs / Universiteit ☐ Nee, maar wel op zoek of ingeschreven ☐ Nee 	

Leefgebied	Stap 1. Hoe tevreden ben u over waar uw kind staat op dit leefgebied?	Stap 2. Vul de vervolgvragen voor dit leefgebied in	
School (vervolg)		Indien ja op vraag 'schoolgang' > Hoe gaat het op school? → Mijn kind is altijd of de meeste tijd aanwezig → Mijn kind haalt de toetsen en opdrachten → Leren lukt mijn kind goed	☐ Ja ☐ Nee ☐ Ja ☐ Nee ☐ Ja ☐ Nee
Werk	Hoe tevreden bent u over de situatie op het gebied werk van uw kind? <i>Van 0 (helemaal ontevreden) tot 10 (helemaal tevreden)</i> Mijn tevredenheidscijfer = (schrijf op)	Heeft uw kind een (bij)baan? (er zijn meerdere antwoorden mogelijk) ☐ Ja, een betaalde (bij) baan ☐ Ja, vrijwilligerswerk ☐ Nee en mijn kind wil ook geen baan ☐ Nee, maar mijn kind is wel op zoek naar een (bij)baan Indien ja op vraag '(bij)baan' > Hoe gaat het op werk? → Het werk past bij wat mijn kind kan → Mijn kind gaat met plezier naar het werk → Mijn kind is meestal op tijd op het werk → De baas en collega's zijn tevreden over het werk van mijn kind	☐ Ja ☐ Nee ☐ Ja ☐ Nee ☐ Ja ☐ Nee ☐ Ja ☐ Nee
Vrije tijd	Hoe tevreden bent u over de vrijetijdsbesteding van uw kind? <i>Van 0 (helemaal ontevreden) tot 10 (helemaal tevreden)</i> Mijn tevredenheidscijfer = (schrijf op)	Hoe besteedt uw kind de vrije tijd? → Is lid van een club of vereniging (bijvoorbeeld sport, muziek, creatief) → Heeft een hobby (buiten spelen, lezen, muziek maken, koken, gamen) → Kijkt graag televisie/online filmpjes of luistert graag muziek → Zoekt nog een hobby → Spreekt met vrienden en/of familie af → Verveelt zich vaak → Slaapt graag overdag	☐ Ja ☐ Nee ☐ Ja ☐ Nee ☐ Ja ☐ Nee ☐ Ja ☐ Nee ☐ Ja ☐ Nee ☐ Ja ☐ Nee

Leefgebied	Stap 1. Hoe tevreden ben u over waar uw kind staat op dit leefgebied?	Stap 2. Vul de vervolgvragen voor dit leefgebied in	
Mensen om uw kind heen	Hoe tevreden bent u met de mensen om uw kind heen? <i>Van 0 (helemaal ontevreden) tot 10 (helemaal tevreden)</i> Mijn tevredenheidscijfer = (schrijf op)	Bij wie kan uw kind aankloppen voor hulp of steun? → Bij ons (ouders) → Andere familieleden → Vrienden → Hulpverleners → Andere volwassenen (denk aan mensen op school, burens, uit de geloofsgemeenschap of ouders van vrienden) → Mijn kind heeft geen mensen bij wie hij/zij/hen kan aankloppen voor hulp of steun → Heeft uw kind vrienden? ☐ Geen ☐ Weinig, mijn kind zou er meer willen hebben ☐ Een paar, maar genoeg ☐ Veel → Komt uw kind wel eens in de problemen door de mensen met wie uw kind omgaat? ☐ Nooit ☐ Soms ☐ Vaak	☐ Ja ☐ Nee ☐ Ja ☐ Nee ☐ Ja ☐ Nee ☐ Ja ☐ Nee ☐ Ja ☐ Nee ☐ Ja ☐ Nee
Omgaan met wet- en regelgeving	Hoe tevreden bent u over uw kind op het gebied van wet- en regelgeving? <i>Van 0 (helemaal ontevreden) tot 10 (helemaal tevreden)</i> Mijn tevredenheidscijfer = (schrijf op)	Wat klopt voor uw kind? → Mijn kind heeft nooit contact (gehad) met politie of justitie → Mijn kind heeft in de afgelopen zes maanden contact gehad met de politie → Mijn kind is in de afgelopen zes maanden slachtoffer geworden van een misdrijf	☐ Ja ☐ Nee ☐ Ja ☐ Nee ☐ Ja ☐ Nee

Deel 3 – Over hulp (nu of in het verleden)

In Deel 3 van het instrument vragen we naar het soort hulp dat uw kind nu krijgt. De hulpverlener kan deze vraag eventueel voor u beantwoorden.

Welk type (professionele) hulp ontvangt uw kind **momenteel?**

- Jeugdhulp ambulant – mijn kind krijgt hulp terwijl het thuis woont
- Jeugdhulp crisis – mijn kind is tijdelijk (max. 2 maanden) op een groep waar het hulp krijgt
- Jeugdhulp dagbehandeling – mijn kind gaat overdag meerdere uren naar een behandelgroep
- Jeugdhulp met verblijf – mijn kind woont voorlopig op een groep of in een pleeggezin
- Anders, namelijk.....

Deel 4 – Uw mening over deze vragen

Met dit instrument proberen we beter te begrijpen hoe het met uw kind gaat. Door verder te kijken dan alleen naar de klachten. Dit instrument is nog in ontwikkeling. We willen deze graag beter maken als dat nodig is. Daarom willen we uw mening vragen over dit instrument.

Vindt u de vragen makkelijk te beantwoorden?

Ja Nee

Zo nee, welke leefgebieden of vragen vond u minder makkelijk te beantwoorden en waarom?

Mist u belangrijke onderwerpen waarvan u vindt dat we daar naar moeten vragen?

Ja Nee

Zo ja, waar zouden we nog naar moeten vragen?.....

Heeft u verder nog ideeën over hoe we dit instrument of de manier waarop we hierover met u of uw kind praten kunnen verbeteren?